

Tranh Đông Hồ trong chiến lược phát triển công nghiệp văn hóa

Tranh Đông Hồ hay còn có tên đầy đủ là tranh khắc gỗ dân gian Đông Hồ, là một dòng tranh dân gian Việt Nam với xuất xứ từ làng Đông Hồ (xã Song Hồ, huyện Thuận Thành, tỉnh Bắc Ninh). Đây là dòng tranh sản xuất bằng phương pháp thủ công truyền thống, sử dụng chất liệu có sẵn trong thiên nhiên. Trước đây, tranh Đông Hồ còn được gọi là tranh Tết, vì thường được sản xuất vào cuối năm để phục vụ nhu cầu trang trí và thờ cúng của các gia đình mỗi dịp Tết đến, Xuân về. Tranh dân gian Đông Hồ hội tụ đầy đủ các giá trị lịch sử, văn hóa, văn học, nghệ thuật, phản ánh sâu sắc về

tín ngưỡng, đời sống sinh hoạt của người dân Việt Nam. Hiện nay, sức tiêu thụ dòng tranh Đông Hồ giảm đáng kể, bị cạnh tranh, các xu hướng nghệ thuật phương Tây đã làm thay đổi thị hiếu và nhận thức xã hội. Dòng tranh Đông Hồ lại phải đối mặt nguy cơ mai một.

Để bảo tồn, phát huy giá trị của làng tranh, góp phần phát triển công nghiệp văn hóa, tỉnh Bắc Ninh đã khánh thành Trung tâm Bảo tồn tranh dân gian Đông Hồ. Thông qua các hiện vật, hình ảnh, sơ đồ, câu trích tại Trung tâm, người xem có thể nắm được gốc tích của một nghề truyền thống nổi tiếng. Hoạt động tổ chức trưng bày

không gian “Chợ tranh Đông Hồ” là một việc làm thiết thực góp phần bảo vệ, phát triển nghề làm tranh dân gian Đông Hồ.

Từ tháng 11/2023 đến nay, Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch tỉnh Bắc Ninh tổ chức các chợ phiên tái hiện không gian chợ tranh Đông Hồ tại Trung tâm Bảo tồn tranh dân gian Đông Hồ. Trung tâm Bảo tồn di tích và xúc tiến du lịch Bắc Ninh cũng đã kết nối, tổ chức chương trình ký kết về phát triển du lịch, quảng bá tranh dân gian Đông Hồ với một số công ty du lịch để đưa du khách đến với làng tranh ngày một nhiều hơn. Có thể thấy, đây là những hoạt động tích cực của Bắc Ninh trong công tác bảo tồn, phát triển nghề làm tranh dân gian Đông Hồ trước nguy cơ mai một, cần bảo vệ khẩn cấp.

Tại Hội thảo khoa học quốc gia “Thực trạng và giải pháp bảo tồn, phát huy giá trị nghệ thuật truyền thống Việt Nam trong bối cảnh phát triển kinh tế thị trường, hội nhập quốc tế” vừa diễn ra tại Hà Nội, PGS.TS. Đoàn Thị Mỹ Hương - Nguyên Trưởng Ban Nghiên cứu Nghệ thuật, Viện Văn hóa, Nghệ thuật, Thể thao và Du lịch Việt Nam đã đưa ra một số giải pháp về nguồn nhân lực, cụ thể: mở rộng các hình thức đào tạo, truyền dạy gây hứng thú và say mê của giới trẻ dưới nhiều hình thức khác nhau: đưa vào chương trình giáo dục phổ thông dưới dạng bài thủ công hoặc giờ học mỹ thuật học theo vốn cổ...; Mở lớp dạy nghề, trung tâm, xưởng sản xuất nghề thủ công truyền thống;...

THÙY DƯƠNG